



Vlaams
Parlement

ingediend op **1122** (2016-2017) – Nr. 1
24 maart 2017 (2016-2017)

Verslag van de hoorzitting

namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening,
Energie en Dierenwelzijn
uitgebracht door Lode Ceysens

over de implementatie van de omgevingsvergunning

Samenstelling van de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening, Energie en Dierenwelzijn:

Voorzitter: Tinne Rombouts.

Vaste leden:

Piet De Bruyn, Andries Gryffroy, Bart Nevens, Axel Ronse, Ludo Van Campenhout, Wilfried Vandaele;
Robrecht Bothuyne, Lode Ceyssens, Tinne Rombouts, Valerie Taeldeman;
Gweny De Vroe, Lydia Peeters;
Rob Beenders, Bruno Tobback;
Johan Danen.

Plaatsvervangers:

Jelle Engelbosch, Sofie Joosen, Jos Lantmeeters, Jan Peumans, Grete Remen, Sabine Vermeulen;
Caroline Bastiaens, Sonja Claes, Jos De Meyer, Bart Dochy;
Mathias De Clercq, Willem-Frederik Schiltz;
Bert Moyaers, Els Robeyns;
Elisabeth Meuleman.

Toegevoegde leden:

Stefaan Sintobin;
Hermes Sanctorum-Vandevoorde.

INHOUD

I.	Toelichtingen	4
1.	Toelichting door de VVSG.....	4
2.	Toelichting door de VVP	7
II.	Vragen en opmerkingen van de leden.....	8
1.	Tussenkoms van Axel Ronse.....	8
2.	Tussenkoms van Lydia Peeters	8
3.	Tussenkoms van Lode Ceyssens	9
4.	Tussenkoms van Ingrid Pira	9
5.	Tussenkoms van Bart Nevens	10
III.	Antwoorden en discussie	10
	Gebruikte afkortingen	12
	Bijlage: zie dossierpagina op www.vlaamsparlement.be	

De Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening, Energie en Dierenwelzijn hield op 7 maart 2017 een hoorzitting met de Vereniging van de Vlaamse Provincies en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten over de implementatie van de omgevingsvergunning.

De presentatie van de VVSG is terug te vinden op de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be.

I. Toelichtingen

1. Toelichting door de VVSG

Digitale omgevingsvergunning een goede zaak

Steven Verbanck, stafmedewerker Milieu bij de VVSG, stelt dat de integratie van de milieuvergunning en de stedenbouwkundige vergunning in een omgevingsvergunning een goede zaak is. Dat moet in principe leiden tot betere beslissingen. Het lijkt hem evident dat de nieuwe procedure ook volledig digitaal verloopt. Er is al sprake van een milieuvergunningendatabank sinds het milieuconvenant van 1997 en in 2009 werd dit opgenomen in een decreet. De invoering van de omgevingsvergunning kan een stimulans zijn voor de realisatie van de digitalisering. Bovendien is een digitale procesvoering ook opgenomen in het uitvoeringsbesluit. Daardoor zijn de voorgeschreven termijnen ook heel krap.

Te vroeg voor een evaluatie

Het is eigenlijk nog veel te vroeg voor een evaluatie van de omgevingsvergunning. Het systeem is immers pas van start gegaan. In april zou men wel, samen met de softwareleveranciers, kunnen nagaan hoe de eerste dossiers bij de gemeenten en bij de provincies werden aangepakt.

Traject naar de inwerkingtreding

Het traject naar de inwerkingtreding kan wel geëvalueerd worden. Het was van meet af aan de bedoeling dat Vlaanderen zou zorgen voor een uitwisselingsplatform, voor een loket om de dossiers af te halen, en dat de gemeenten zelf zouden zorgen voor een dossierbehandelingssysteem, als ze dat nodig vonden. Dat systeem moesten ze dan bestellen bij hun gebruikelijke softwareleveranciers. Het succes van deze operatie was dus afhankelijk van de wisselwerking tussen de Vlaamse overheid en de softwareleveranciers. De softwareleveranciers moesten op tijd een blauwdruk krijgen en ze moesten de nodige tijd krijgen om het systeem uit te werken en te introduceren bij de gemeenten.

In opdracht van de Vlaamse overheid heeft het studiebureau Gartner over die wisselwerking in 2015 een studie uitgevoerd. Na de goedkeuring van het uitvoeringsbesluit wilde de Vlaamse overheid de overgangstermijn namelijk inkorten van één jaar tot zes maanden. Het studiebureau Gartner heeft toen onder meer opgemerkt dat de programmastructuur onduidelijk was, dat er onvoldoende controle was op de verschillende stappen naar de inwerkingtreding en dat de softwareleveranciers van de gemeenten onvoldoende betrokken waren.

De programmastructuur is altijd onduidelijk gebleven. Er waren geen duidelijke mijlpalen voor de verschillende onderdelen van het programma, bijvoorbeeld voor het wetgevende proces of voor het uittesten van de software. Het was alleen duidelijk dat de blauwdruk voor de softwareleveranciers eind augustus 2016 klaar moest zijn. Dat heeft tot discussie geleid tussen de Vlaamse overheid en de softwareleveranciers.

Het sinds 2014 bestaande loket voor de digitale bouwaanvragen blijft nog lopen voor de aanvragen die onder de oude wetgeving worden ingediend. Daarnaast is er nu ook het nieuwe loket voor het behandelen van de aanvragen voor een omgevingsvergunning. Het is een ander loket, gemeenten wier software aangepast is voor digitale bouwaanvragen, zijn daarom nog niet aangesloten voor omgevingsvergunningen. Uit deze situatie kan men lessen trekken voor andere digitaliseringsprocessen en voor de toekomstige integratie van de natuurvergunning en de socio-economische vergunning in de omgevingsvergunning.

Vraag tot uitstel

Toen decretaal bepaald werd dat de gemeenten uitstel konden vragen, stuurden de centrumsteden een brief waarin ze zich afvroegen waarom ze dat elk afzonderlijk dienden te doen. Ze betreurden vooral de sfeerschepping. Ze benadrukten dat de gemeenten positief staan tegenover de omgevingsvergunning en tegenover de digitalisering, maar dat ze daar om technische redenen niet mee konden beginnen, meer bepaald omdat de softwareleveranciers het dossierbehandelingssysteem niet tijdig konden leveren. De schuld daarvoor ligt niet bij de gemeenten. De projectopvolging door Vlaanderen is in de beginperiode namelijk heel moeizaam verlopen. De Boerenbond en het NAV verkozen eenzelfde instapdatum voor iedereen, namelijk 1 juni 2017. Dat had onder meer te maken met twijfels over de performantie van het loket. Toch is het goed dat sommige gemeenten het systeem al willen uitproberen zonder het dossierbehandelingssysteem. Zo kunnen ze aantonen dat het voor kleinere gemeenten die minder dossiers te behandelen hebben, wel doenbaar is om gedurende enkele maanden zonder dat systeem te werken. Ze kunnen ook al enkele kinderziekten in het systeem opsporen.

Voor de gemeenten die uitstel hebben gevraagd, veranderde er vanaf 23 februari 2017 toch al heel veel. De architecten zijn sindsdien verplicht om hun dossiers digitaal in te dienen. De gemeenten zullen dus al meer digitale aanvragen binnenkrijgen. De dossiers die bij de provincie (klasse 1) of de Vlaamse overheid worden ingediend, verlopen sowieso via de omgevingsvergunning. De gemeente moet zich dus wenden tot het omgevingsloket om het openbaar onderzoek te organiseren, om het dossier af te halen, en om bezwaren en het advies van het schepencollege in te laden.

Was Vlaanderen klaar?

Het oefenloket dat voor een testperiode had kunnen zorgen, was pas klaar op 23 februari 2017, samen met het echte loket. In de loop van het proces zijn er ook een aantal zogenaamde scopeverlagingen gebeurd. Het aan te plakken formulier voor het openbaar onderzoek zal bijvoorbeeld niet automatisch gegenereerd worden door het loket. De Franstalige versie van het loket is nog niet klaar. Vermits de Franstalige aanvragers niet verplicht kunnen worden om hun dossier in te dienen via een Nederlandstalig loket, kan de digitale indiening in die gemeenten niet verplicht gesteld worden. Een ander voorbeeld van scopeverlaging voor de omgevingsvergunning is dat de dossiers die in openbaar onderzoek zijn, niet online beschikbaar zijn. Hij illustreert dat aan de hand van de enige bestaande omgevingsaanvraag, namelijk die van de gemeente Dilsen-Stokkem. Bij de digitale bouwaanvraag kan het dossier wel online geraadpleegd worden. Men kan alle documenten inkijken, behalve de plannen van de architect. Men kan ook online een bezwaarschrift toevoegen.

Was de wetgeving klaar?

Het aanvraagformulier is gepubliceerd op 3 februari 2017, maar alleen in het Nederlands. Het decreet houdende de nadere regels tot implementatie van de omgevingsvergunning (*Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 1059) dat de digitale indiening verplicht stelde, is pas op 9 februari 2017 bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad, dus heel kort voor de inwerkingtreding. Het uitvoeringsbesluit is op 23 februari 2017 zelf nog aangepast, in een speciale editie van het Belgisch Staatsblad.

De zogenaamde codextrein, de zesde wijziging van het Omgevingsvergunningsdecreet, komt er nog aan. Daarbij heeft de VVSG twee belangrijke opmerkingen. Ten eerste vindt de VVSG de automatische boete bij niet-tijdig beslissen geen goede maatregel. Deze boete zou 5000 euro bedragen bij een dossier met openbaar onderzoek en 2500 euro zonder openbaar onderzoek. Dat is in elk geval niet vertrouwenwekkend tijdens de discussie over de digitalisering. Het is ook niet nodig omdat een niet-tijdige beslissing tot nog toe bijna nooit voorkwam. De boete is ook overdreven hoog. In Nederland kan de gemeente pas na acht weken na een ingebrekestelling een boete oplopen van maximaal 1260 euro. Bij een niet-tijdige beslissing is er trouwens sowieso een verlies van bevoegdheid. De gemeente wordt dan geacht te hebben geweigerd en ze kan dat niet meer rechtzetten. Ten tweede vindt de VVSG dat het beroep bij de provincie alleen mogelijk mag zijn wanneer de gemeente in de fout is gegaan. Als de gemeente een correcte beleidskeuze heeft gemaakt, dan moet die overeind blijven.

Ook op het vlak van de handhaving moet er nog wetgevend werk gebeuren. Het decreet Handhaving Omgevingsvergunning is tegelijk met het decreet Omgevingsvergunning goedgekeurd, maar is nog niet in werking getreden. De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening is gewijzigd door het decreet van 3 februari 2017 houdende de nadere regels tot implementatie van de omgevingsvergunning, zodat een handhaving van bouwovertreden onder de omgevingsvergunning mogelijk blijft. Het Milieuhandavingsbesluit is gewijzigd via een toevoeging bij het besluit tot oprichting van het beleidsdomein Omgeving, op 24 februari 2017. Die wijziging moet echter nog gepubliceerd worden.

Wat de gemeenten willen

Ten slotte overloopt hij de wensen van de gemeenten. Op wetgevend vlak wensen de gemeenten dat het decreet Handhaving Omgevingsvergunning in werking treedt, en dat er na de codextrein decretale rust komt.

Op het vlak van projectmanagement willen ze dat er voortaan gewerkt wordt met een duidelijke roadmap voor de integratie van de natuur- en de socio-economische vergunning in de digitale omgevingsvergunning.

De gemeenten hebben zeker nood aan een vlot werkende helpdesk.

Ook de vergunningendatabank moet gerealiseerd worden zodat bijvoorbeeld de OVAM niet meer van de gemeenten afhankelijk is om te weten welke vergunningen voor haar relevant waren.

Ten slotte moeten er duidelijke afspraken worden gemaakt voor de ondersteuning van de gemeenten. In december 2013 hebben de gemeenten met de Vlaamse overheid afspraken gemaakt rond een actieplan flankerende maatregelen. Op de adviezen aan de gemeenten mag niet langer bespaard worden. De gemeenten willen wel de bevoegdheid behouden om die adviezen eventueel te weerleggen. De gemeenten vragen ook dat de werklasmeting zou herhaald

worden. Bij de vorige meting was er namelijk nog heel wat onduidelijkheid over de aannames. De decreten inzake de omgevingsvergunning waren toen nog niet goedgekeurd. De gemeenten vragen verder ook naar modeldocumenten. Er is al gezorgd voor het dringendste, namelijk het formulier voor de aanplakking, maar voor de procesvoering zijn nog heel wat andere documenten nodig.

Besluit

De spreker besluit dat het vooral belangrijk is om in de toekomst te werken aan een zuivere en duidelijke wetgeving die tijdig klaar is. Haastwerk is nooit goed.

2. Toelichting door de VVP

Koen Dewulf, voorzitter Taskforce Omgevingsvergunning van de VVP, kan zich namens de VVP grotendeels aansluiten bij de toelichting van de VVSG. De VVP is het echter niet eens met de opmerking over het beroep. Die discussie zal hij echter niet opnieuw voeren.

Zijn dienst heeft via het loket nog geen enkele aanvraag tot omgevingsvergunning binnengekregen. De provincies hebben in de loop van de maand februari 2017 wel heel wat vergunningsaanvragen binnengekregen op papier, onder het oude stelsel. In West-Vlaanderen waren dat er 135, waar er anders gemiddeld ongeveer 500 aanvragen zijn per jaar. Op dit ogenblik zijn de studiebureaus zich aan het oriënteren op de nieuwe procedure. Zo krijgen de provincies even de tijd om de piek in de aanvragen te verwerken.

De provincies zijn er altijd van uitgegaan dat het oefenloket op 1 september 2016 van start zou gaan, en niet op 23 februari 2017. Uiteindelijk is de voorbereiding dus toch van start gegaan. In de praktijk zijn er geen grote problemen omdat er nog geen nieuwe dossiers zijn. Als de dossiers binnenkomen, hebben de provincies nog dertig dagen om ze ontvankelijk te verklaren. Tegen dan zal men hopelijk voldoende ver gevorderd zijn met de koppeling van het dossierbehandelingssysteem aan het eigenlijke loket. De softwarehuizen zouden namelijk twee maanden nodig hebben om die koppeling te maken. De provincies hebben de bevoegdheden van de verschillende gedeputeerden wat herschikt, er is een regeling voor de dossiertaks, de vergunningscommissies zijn opnieuw samengesteld en de werking van de dienst Vergunningen is geheroriënteerd. Intern hebben ze dus alle voorbereidende stappen gezet. Er is ook bijna dagelijks overleg met de softwareleveranciers over het praktische verloop van de koppeling. Men staat al vrij ver, maar men is nog niet helemaal klaar. De VVP kan zich aansluiten bij de opmerking van de VVSG dat men eind april al een realistischer beeld zal kunnen geven van de problemen.

Brent Roobaert, stafmedewerker VVP, vult aan dat de VVP het dossier zo goed mogelijk heeft opgevolgd. De provincies werden altijd uitgenodigd voor de overlegvergaderingen en hebben daar de pijnpunten kunnen verduidelijken. De Vlaamse overheid heeft de nodige inspanningen gedaan om daarmee rekening te houden. De deadline was echter vrij strak. De projectplanning werd niet altijd even goed nageleefd. Bij de integratie van de socio-economische vergunning willen de provincies wel tijdig geïnformeerd worden. De VVP sluit zich ook aan bij de opmerkingen van de VVSG over het sanctiesysteem.

II. Vragen en opmerkingen van de leden

1. Tussenkomst van Axel Ronse

Axel Ronse stelt vast dat het testplatform heel wat vertraging heeft opgelopen. Dat had grote problemen kunnen opleveren voor de gemeentelijke en provinciale ambtenaren indien er veel dossiers zouden zijn ingediend. Samen met een aantal andere parlementsleden heeft hij om deze hoorzitting gevraagd, niet om een echte evaluatie te maken van de omgevingsvergunning, wel om de huidige situatie correct te kunnen inschatten. In die zin betreurt hij dat Ruimte Vlaanderen niet vertegenwoordigd is. Dan zou men een aantal vragen kunnen stellen over het testplatform, over de tussenkomst van Steven Verbanck en over het getoonde dossier van Dilsen-Stokkem. Sinds 2014 was er duidelijkheid over de huidige evolutie. Hij kan zich dus niet aansluiten bij de opmerking van de VVSG over het haastwerk.

Het lid wil ook weten of de provincies in staat zijn om adequaat te reageren als er een beroep wordt ingediend tegen een vergunning klasse 1.

Hij hoopt dat Ruimte Vlaanderen op korte termijn kan worden uitgenodigd om te reageren op de problemen die hier door de VVP en de VVSG werden geschetst.

2. Tussenkomst van Lydia Peeters

Lydia Peeters erkent dat het nog wat vroeg is voor een evaluatie. Deze hoorzitting was echter vooral bedoeld om te onderzoeken waarom de gemeenten zo massaal uitstel hebben aangevraagd.

Er was sprake van haastwerk. De datum van 23 februari 2017 was echter al bekend sinds de publicatie van het uitvoeringsbesluit op 23 februari 2016. Er was dus ruim voldoende voorbereidingstijd. In september 2016 werd er in deze commissie al een vraag gesteld naar aanleiding van de nieuwsbrief van de VVSG waarin er bezorgdheid werd geuit over de timing (*Vragen om uitleg* VI.Parl. 2015-16, nr. 2722). Het antwoord was toen dat de haalbaarheid geen probleem zou zijn. Uiteindelijk bleek dat echter niet juist. Het decreet van 3 februari 2017 houdende de nadere regels tot implementatie van de omgevingsvergunning (*Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 1059) heeft de lokale besturen de mogelijkheid gegeven om uitstel aan te vragen. Er was toen een massale oproep om uitstel aan te vragen, door de VVSG en de VVP, door de softwareleveranciers, door de Boerenbond en door het NAV. De meeste lokale besturen zullen dus instappen op 1 juni 2017. Op dat ogenblik zal er wellicht een piek zijn van dossiers en openbare onderzoeken. In Dilsen-Stokkem, haar eigen gemeente, zijn er sinds de inwerkingtreding op 23 februari 2017 slechts drie aanvragen geweest. Dat betekent ook dat er nog wel wat schroom is. De gemeente heeft zelf drie aanvragen ingediend, waarvan er twee uitsluitend betrekking hebben op milieu en één op milieu en ruimtelijke ordening. De softwareleverancier heeft laten weten dat hij op 20 maart 2017 zijn programma kan leveren. De leveringstermijn was dus minder dan twee maanden. Nu werkt de gemeente alleen op basis van het Vlaamse omgevingsloket. Als de software er is, wordt ook de digitale aanpak mogelijk. Het lid denkt dat het goed is om eind april een evaluatie te doen.

In september 2016 werd er aan de alarmbel getrokken. De stuurgroep had er moeten voor zorgen dat de deadline gehaald werd. In plaats daarvan werden er welles-nietesspelletjes gespeeld waarbij ofwel de softwareleveranciers, ofwel de lokale besturen of het lokale omgevingsloket de zwarte piet toegespeeld kregen. Het is zeker een spijtige zaak dat het oefenloket pas vanaf 23 februari 2017 beschikbaar was. Op basis daarvan vermoedt ze dat het Vlaamse omgevingsloket

eigenlijk niet klaar was. Daarom betreurt ze dat de Vlaamse administratie en de softwareleveranciers hier vandaag niet aanwezig zijn. Ze stelt voor om hen bij de volgende hoorzitting mee uit te nodigen.

De toekomst is echter belangrijker dan het verleden. Ze hoopt vooral dat de zaken vanaf 1 juni 2017 optimaal zullen verlopen. Ze betreurt wel dat men nu voor eenvoudige bouwaanvragen, bijvoorbeeld voor de bouw van een tuinhuis, een document van 29 bladzijden moet invullen, tegen 2 bladzijden vroeger. Ze pleit voor een vereenvoudiging bij een volgende aanpassing van de wetgeving.

De *voorzitter* verduidelijkt dat deze commissie bij de regeling van haar werkzaamheden heeft beslist alleen de VVP en de VVSG uit te nodigen. Het is dus niet zo dat Ruimte Vlaanderen of de softwareontwikkelaars niet zouden ingegaan zijn op een uitnodiging.

3. Tussenkomst van Lode Ceyssens

Lode Ceyssens heeft ook het gevoel dat het wat te vroeg is voor een evaluatie. Op dit ogenblik kan men alleen concluderen dat het omgevingsloket bestaat en dat het functioneert. Men kan echter nog niet zeggen dat er geen enkele bug in het systeem zit.

Zijn indruk is minder negatief dan die van Axel Ronse. Over alle beleidsdomeinen heen is de wil er om de evolutie naar de omgevingsvergunning, waarover al meer dan drie decennia gesproken wordt, door te zetten. Hij feliciteert iedereen die daar op een positieve manier aan meewerkt. Daarbij denkt hij onder meer aan de inzet van de VVSG en de VVP en aan het pionierswerk van Dilsen-Stokkem. Men moet vooral naar de toekomst kijken. Voor politici is het vaak moeilijk in te schatten wat mogelijk is en wat niet als het om software gaat.

De meest pertinente vraag van de VVSG betrof een goed functionerende helpdesk. Kan de VVSG haar verwachtingen op dat vlak nog wat verduidelijken?

4. Tussenkomst van Ingrid Pira

Ingrid Pira brengt de opmerkingen die ze heeft verzameld bij een aantal schepenen en bij een gedeputeerde van de provincie Vlaams-Brabant. Vooreerst vraagt men zich af hoe de periodieke evaluaties zullen verlopen. Welke focus zal er gelegd worden? Hoe wordt de handhaving gewaarborgd, gezien de onderbezetting van de milieu-inspectie, temeer daar de vergunningen nu onbeperkt zijn in de tijd? Ze merkt ook op dat de testomgeving meermaals onbereikbaar was in de dagen voorafgaand aan 23 februari 2017. Een aantal provincies hebben de indruk dat de grote informaticahuizen ernstig bevoordeeld worden tegenover overheden die hun eigen applicatie ontwikkelen. Het vermoeden bestaat dat Cevi NV, en misschien ook Cipa Schaubroeck NV, een week lang mochten gebruikmaken van een ontwikkelaar van HB-plus, het consortium voor het ontwikkelen van het Facilitair Bedrijf. Met die ondersteuning kan men al snel drie weken ontwikkelingswerk uitsparen. Een volgende opmerking is dat elke eigenschap van een aanvraag in het omgevingsloket in een apart dataveld zit. Op eender welk moment kunnen er echter nieuwe datavelden worden toegevoegd. De Vlaamse overheid kiest namelijk voor een dynamisch datamodel. De applicatie brengt de andere overheden echter niet op de hoogte van de wijzigingen. De gemeenten moeten de verschillen met de vorige versie dus lijn per lijn nagaan. Komt daar in de toekomst beterschap in? Een laatste opmerking is dat de initiële kost erg hoog is voor wie de eigen toepassingen ontwikkelt of laat ontwikkelen. De onderhoudskost voor de eigen applicaties ligt wel heel laag. De digitalisering heeft echter ook voordelen. Op termijn zullen de gemeenten minder administratief personeel

nodig hebben en zullen ze minder portkosten hebben. Dat is nu echter moeilijk te berekenen.

De *voorzitter* merkt op dat sommige van deze opmerkingen geen betrekking hebben op de omgevingsvergunning. Ze gaat ervan uit dat de aanwezige sprekers alleen kunnen antwoorden op de vragen die behoren tot de scope van de vergadering van vandaag.

5. Tussenkomst van Bart Nevens

Bart Nevens wil wat meer uitleg over de Franstalige versie van het loket. Is die applicatie nodig voor de facilititeitengemeenten. Of heeft dat te maken met de architecten?

III. Antwoorden en discussie

Steven Verbanck antwoordt dat het decreet van 3 februari 2017 houdende de nadere regels tot implementatie van de omgevingsvergunning zegt dat de digitale indiening nog niet verplicht is in de gemeenten waar er een Franstalig dossier kan worden ingediend, en dat zijn uiteraard alleen de facilititeitengemeenten. De reden is dat de Franstalige versie van het loket nog niet beschikbaar is. Hij vraagt vooral dat de architecten ook in die gemeenten verplicht zouden worden om hun dossier digitaal in te dienen. Het feit dat de Franstalige versie van het loket nog niet beschikbaar is zou dus geen reden mogen zijn om die gemeenten een uitzondering te verlenen op de regel.

Een goede helpdesk is belangrijk om verschillende redenen. Vooreerst is de oorzaak van ICT-problemen bij een omgevingsvergunning vanop afstand moeilijk te achterhalen. Het is niet duidelijk of die problemen aan de gemeente liggen, aan de softwareleverancier of aan het Vlaams uitwisselplatform. Bovendien kan men met een digitale aanvraag niet eventjes bij de gemeentediensten langslopen, zoals met een aanvraag op papier.

Bij eenvoudige bouwaanvragen krijgt men in de papieren versie het volledige aanvraagformulier, dat ook de vragen bevat die men niet hoeft te beantwoorden. Bij een digitale behandeling worden die irrelevante vragen automatisch overgeslagen. Het loket voorziet ook in wizards waarbij bepaalde velden automatisch worden ingevuld. Een particulier moet dergelijke formulieren slechts een of twee keer in zijn leven invullen. Het is logisch dat hij daarbij hulp moet kunnen krijgen, hetzij door de gemeentediensten, hetzij door een goede centrale helpdesk.

Koen Dewulf werkt sinds 1991 rond vergunningen, zowel bouwvergunningen als milieuvergunningen. De realisatie van de omgevingsvergunning ervaart hij als revolutionair. De digitalisering van complexe zaken moet onvermijdelijk ook complex zijn. Hij heeft er echter vertrouwen in. Alle betrokkenen hebben hard gewerkt om zich op deze verandering voor te bereiden. Er is ook veel overleg geweest met de softwareleveranciers of met de eigen programmeurs. Hij is blij dat er nog geen nieuwe dossiers zijn omdat dit de kans biedt om de huidige piek in milieuvergunningen te verwerken. De provinciale diensten kunnen namelijk geen twee pieken tegelijk aan. Het ideale scenario zou zijn dat de nieuwe dossiers geleidelijk aan binnenkomen zodat de provincies hun werkwijze ook geleidelijk aan kunnen ontwikkelen. De provincies hebben dertig dagen om de dossiers ontvankelijk te verklaren. Ze hebben het softwaresysteem pas echt nodig op het ogenblik dat over het dossier effectief geadviseerd moet worden in de vergunningencommissie en beslist moet worden door de deputatie. Dat is pas negentig dagen na ontvankelijkheidsverklaring. Er is dus geen reden tot paniek.

De provinciale ambtenaren zijn ergens wel blij dat de omgevingsvergunning eindelijk van start gaat. Ze weten nu waar ze aan toe zijn.

De vereenvoudigde aanvragen zijn inderdaad een belangrijk aandachtspunt. Dat kwam ook aan bod op de studiedag voor architecten die een dag eerder in West-Vlaanderen georganiseerd werd. Het uitgebreide aanvraagformulier lijkt op het eerste gezicht heel ingewikkeld, maar eens men vertrouwd is met de materie wijst het zichzelf uit.

De provincies hebben het momenteel te druk om al aan een evaluatie te kunnen denken. De evaluatie treedt trouwens pas in werking begin 2018. Na de zomer kan men daarover beginnen nadenken, maar nu is het daarvoor nog te vroeg.

Op de opmerkingen over Cevi NV en Cipal Schaubroeck NV kan hij alleen antwoorden dat alle betrokkenen werden uitgenodigd voor de stuurgroep Digitalisering. Hij stelt vast dat de VVSG en de VVP daarin vertegenwoordigd zijn. De softwareleveranciers zijn daar aanwezig, maar ook de gemeenten en de provincies die zelf programmeren.

Hij denkt dat de digitalisering een goede zaak zal zijn. Het zal echter zijn tijd duren. De betrokkenen zullen een aantal bijkomende inspanningen moeten doen, onder meer op het vlak van infrastructuur.

Brent Roobaert merkt op dat Cevi NV werkt voor de provincies Limburg, Oost-Vlaanderen en West-Vlaanderen. Op een van de laatste vergaderingen was er een overleg over de noodzakelijke stappen op de korte termijn voor de start van 23 februari 2017. Daar is misschien de indruk ontstaan dat één softwareleverancier voorrang heeft gekregen.

Lode Ceyssens besluit dat er veel goede wil is om deze evolutie tot een goed einde te brengen. In de vorige regeerperiode was er vaak sprake van het disfunctioneren van de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Dat werd vaak in verband gebracht met het onverwacht grote aantal dossiers bij de opstart. Als de dossiers voor de omgevingsvergunning druppelsgewijs binnenkomen, dan moet men dat gebruiken om ervoor te zorgen dat het systeem op punt staat tegen het ogenblik dat het aantal aanvragen op kruissnelheid komt.

Lydia Peeters hoopt dat er in de toekomst een performant omgevingsloket zal zijn dat de vergunningen snel, correct en digitaal kan afleveren. Naar aanleiding van de vraag over de helpdesk verwijst ze naar het uitgebreide aanbod aan Q&A dat al beschikbaar is rond het omgevingsloket. Ze suggereert ook dat men tijdig zou beginnen met de integratie van de socio-economische vergunning in de omgevingsvergunning, die gepland is voor medio 2018. Ze hoopt dat men dan geen uitstel zal moeten aanvragen.

Tinne ROMBOUTS,
voorzitter

Lode CEYSSENS,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

ICT	informatie- en communicatietechnologie
NAV	Netwerk Architecten Vlaanderen
OVAM	Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij
Q&A	questions and answers (veelgestelde vragen en de antwoorden erop)
VVP	Vereniging van de Vlaamse Provincies
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten